

La contesta d'Itàlia es considera negativa

ANGLATERRA I FRANÇA VIGILARAN LA MEDITERRANIA

Un pujol d'un gran valor estratègic, puix que domina tot el camp facciós

L'enemic, sorprès, no presentà cap mena de resistència

Arganda, 15. — (De l'enviat especial de Febus). — Aquesta matinal les forces republicanes que actuen en aquest sector han aconseguit després d'una brillant operació ocupar un pujol de gran valor estratègic, puix que domina tot el camp facciós. L'enemic no oferí cap mena de resistència, ja que el nostre atac l'agafà desprevint.

Els nostres soldats es dedicaren immediatament a fortificar la nova posició.

LA GUERRA, A XANG-HAI

Dues setmanes després d'haver estat presa en ple teatre de la guerra, ens arriba aquesta foto de Xang-Hai. Un destacament xinès, en un dels carrers més centrals del Nova York d'Orient, parapetats darrera de sacs terrers per tal de fer front a les forces invasores (Keystone)

«La intervenció manifesta d'Alemanya i d'Itàlia podria incitar els Governos de França i Anglaterra a concedir-nos, obertament, una ajuda militar que preveu el Pacte d'assistència de la S. de N. en cas d'agressió contra un membre de la Societat. No demanem tant, però...», ha dit Largo Caballero a un periodista

"Demanem, simplement, un ajut més actiu: la retirada dels "voluntaris" i la llibertat completa per a comprar armes"

Les forces de la República sols demanen batre's

Paris, 15. — El senyor Largo Caballero ha concedit un interviu a Gervillo Reache, de «Le Matin». L'ex-cap del Govern espanyol ha dit:

«La moral de l'Exèrcit de la República és excel·lent. Les tropes solament demanen batre's. Quant a la situació econòmica, podem dir que és normal i res no amenaça el

Govern de la República, que és més fort que mai.

La guerra condueix lentament, però d'una manera segura, cap a la victòria republicana. Vinc per tal de demanar als nostres amics i al món material. Hem de tenir en compte que la República espanyola lluita sola contra el feixisme internacional, que ja

no còulta la seva intervenció. Compreneu-me bé. No vine a demanar als nostres amics anticomunistes que la seva pressió obligui dels respectius Governos una intervenció armada francesa o de la flota anglesa en el conflicte. La intervenció manifesta d'Itàlia i d'Alemanya podria incitar aquests Governos a conce-

dir-nos obertament un ajut militar que preveu el pacte d'assistència de la S. de N. en cas d'agressió contra un membre de la Societat. Però venim simplement a demanar un ajut més actiu. En què pot consistir? Per exemple, en la retirada dels estrangers i en la llibertat completa per a comprar armes.

Olebra, 15. — Aquest matí, sembla que els elements de la Conferència mediterrània consideren que la resposta d'Itàlia constitueix una negativa d'adherir-se als acords de Nyon. Les condicions plantejades per Roma per a una cooperació equivaldrien a modificar l'acord signat ahir. Tota solució al problema seria, per tant, posada novament a discussió.

Els Estats interessats consideraren unànimement que havia de restablir-se amb urgència la lliure navegació a la Mediterrània i per això Anglaterra i França rebieren el mandat d'efectuar la vigilància prevista en nom seu i prengueren disposicions per a complir immediatament l'encàrrec. Els navells de les dues flotes han rebut ja ordres de dirigir-se a determinades bases i es preveu que els acords quant a seguretat funcionaran íntegrament des del proper dilluns tot el més tard.

No sembla, en aquestes condicions, que la comunicació italiana provoqui canvis notables en els acords de Nyon.

MASSARYK serà enterrat al matí de dilluns

Praga, 15. — El Consell de ministres ha decidit avançar un dia l'enterrament del President Massaryk. A les deu hores del dilluns es celebrarà la cerimònia.

Quatre divisions xineses han entrat a Potung

La seva missió és la d'impedir i nous desembarcaments de tropes nipones

Xang-Hai, 15. — Segons l'agència Reuter, quatre divisions de l'exèrcit de Kuangsin aconseguien entrar a Potung. Han d'impedir als japonesos que desembarquin noves tropes i oposar-se al moviment envoltant dels nipons a la costa de Xang-Hai. L'avang japonès a la regió de Xang-Hai-Wosung ha estat de moment detingut. Els japonesos han de lluitar contra els elements que deixaren enrera durant la retirada.

SEGONS TOQUIO, LES TROPE COMUNISTES XINESES S'HAN REORGANITZAT

Toquio, 15. — El ministre de la Guerra anuncia que el general Terauchi, ex-inspector general d'Educació militar, i el general Fatis, ex-comandant dels exèrcits de Formosa, han estat nomenats comandants en cap de les tropes japoneses a Xina del Nord.

Segons notícies que es reben de Tien-Tsin, després que han cessat les pluges l'exèrcit japonès ha intensificat les operacions a tot el front nord. Al front de Liangshihag les tropes japoneses desallotjaren les forces xineses de les ciutats de Xan-anxen i Tausun a 50 quilòmetres al sud de Pequín, al marge dret del riu Luntitxo.

Les autoritats anuncien la reorganització definitiva de les tropes comunistes xineses en vuit cos, comandats per Xu-Teh, que comprén quinze divisions.

TRES VAIXELLS JAPONESOS BLOQUEJATS AL PORT DE LIENYUEN

Xang-Hai, 15. — Segons l'agència Central News, tres vaixells japonesos han quedat bloquejats al port de Lienyuen.

El feixisme uruguaià es queda sol

Argentina i Xile tampoc no reconeixen la bel·ligerància als facciosos aixecats en armes contra la República

Washington, 15. — Segons informacions rebudes al Departament d'Estat, Xile i Argentina contestaren aviat la proposició uruguaiana referent al reconeixement de la bel·ligerància a França. La resposta serà negativa.

Veurem si els acords de Nyon tindran eficàcia per a neutralitzar aquestes coses

Les tripulacions nord-americanes demanen primes exorbitants per a navegar per la Mediterrània

Nova York, 15. — L'«American Export Line» ha anul·lat la sortida del paquebot mixt «Exeter» cap a la Mediterrània, per rebutjar les peticions de la tripulació que demanaven una prima de 250 dòlars i assegurança de vida de 25.000 dòlars per a cada home. També havien de sortir avui altres tres vaixells.

Ha estat desarticulat un intent de cop de mà de la cinquena columna

"Entre els molts detinguts, hi ha persones d'una gran significació, que s'escudaven en la benevolència amb què la República els tractava", explica el director general de Seguretat

València, 15. — El director general de Seguretat, en rebre aquest matí els periodistes, els ha fet les següents manifestacions:

«A la vista d'indici que teniem sobre un probable intent de pertorbació per part d'elements facciosos enrolats en la cinquena columna, aquesta Direcció, d'acord amb altres autoritats, adoptà les precaucions necessàries, que han tingut un feliç resultat. Podem avançar que el que s'intentava resta totalment desarticulat i detinguts els elements que venien actuant com a organitzadors, entre ells gents de gran significació que, per cert, no havia estat molestada fins ara.

S'han practicat moltes detencions i continuen practicant-se diligències que sempre donen com a resultat la detenció d'altres complicats.

Com a detall curiós existeix el que en determinada caserna estiguessin emboscats una quarantena de semimilitars; comprovat aquest fet, han estat, naturalment, detinguts i en aquests moments se'ls pren declaració.

Les forces a les meves ordres han actuat, com sempre, amb un gran entusiasme i decisió; i cal esperar que aquest noi esforç que realitzem des d'aquest departament tingui la natural coronació amb el castig exemplar dels esmentats elements. És intolerable que a aquestes atures pretengui portar la nostra reorganització gent que es val, moltes vegades, de la benevolència amb què se'ls ve tractant. I això, no cal dir que, almenys pel que a mi es refereix, ha d'acabar-se.

Jo potser hauria celebrat que a

questa gent s'hagués llançat al carrer, puix que d'aquesta manera els hauríem conegut a tota i probablement no s'haurien necessitat moltes diligències, en les quals s'acostuma perdre el temps, i hauria sortit d'escarment als enemics de la República. Pel demés, la situació de l'Ordre Públic és immillorable i els ciutadans que lleialment acaten la República poden viure tranquils.

Per últim, el senyor Morón, reintant-se als exàmens per a agents del Cos de Vigilància, digué que han resultat molt millor del que hom esperava, puix que, contra allò que alguns opinaven, s'ha demostrat que complem amb un magnífic planter d'homes cultes que seran la garantia d'un bon Cos de Vigilància en l'esdevenidor.

De sis-cents i escaix examinats a València —continua dient— quatre-cents cinquanta han fet un exercici favorable, i cal destacar el fet que més de cent opositors ostenten títols acadèmics, la qual cosa unida a l'ur entusiasme i fe en la República, posa en condicions de poder cobrir llocs de responsabilitat.

PER A RATIFICAR L'ACORD DE NYON

Ankara, 15. — El President de la República ha convocat el Parlament per al dia 18 del corrent mes per tal de ratificar l'acord de Nyon.

RADIO BURGOS
"Aquí Franco... al servicio de España!"

(De "El Panamá-América", diari independent)

"RESERVATS PER A LA POBLACIO JUEVA"

Bancs grocs als jardins de Berlín

ALS QUALS, NATURALMENT, NO S'HA ASSEGUT NINGU...

Berlin, 15. — A les places i jardins públics se van reservar als jueus bancs pintats de groc. Aquesta fou pressa per l'Administració municipal del barri de Wilmersdorf, a l'oest de Berlín, on viuen molts jueus. Els primers bancs han estat ja instal·lats i porten la inscripció "Reservats per a la població jueva".

UN AVIO LLEIAL HA CAIGUT DAVANT LES NOSTRES AVANÇADES, A ARGANDA

L'aviador és salvat
pels lleials, sota no
drit foc de l'enemic

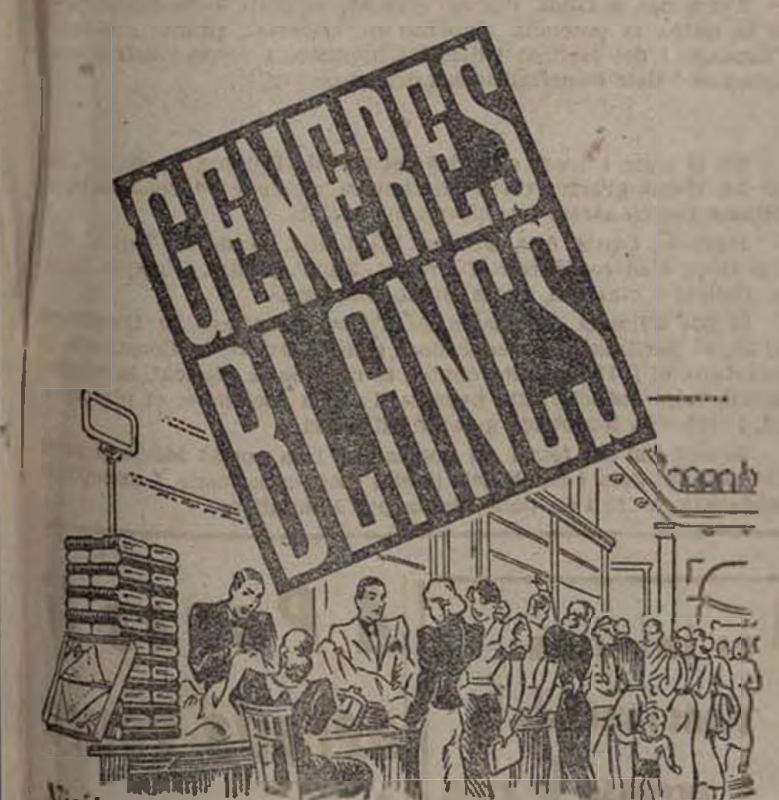
Es facciosos fugiren i deixaren, ligats a uns arbres, quatre dels seus companys

Arganda, 15. — Un avió lleial caigué davant les nostres avançades. L'aviador fou salvat pels lleials, sota no drit foc de l'enemic. Els facciosos fugiren i deixaren, ligats a uns arbres, quatre dels seus companys.

VISITES AL PRESIDENT

El President de la Generalitat ha rebut aquest matí les visites següents: El Sr. de la Federació Local de Jueus Unics; Consellers de Finances i Governació, senyors Terraza i Bort; Comissari de la Guardia Civil; la Vall d'Aran, senyor J. J. i els senyors Joan Moreno, J. J. de la marina de guerra, i el Sr. Sánchez de la Maestrança d'Armas de Cartagena els quals en part de la Comissió Organitzadora del festival que ha de celebrar-se a l'Olimpíada el dimarts proper, per tal de recaptar cabals per a la subscipió per tal d'erguir un monument a les víctimes de la catàstrofe esdevinguda al curs de l'any 1936.

El Sr. J. J. han visitat al President a assistir-hi.

Visitant els nostres departaments de Blenceria i Roba Blanca, us percatareu de la conveniència d'adquirir durant aquest mes, als nostres Magatzems, els Generes Blancs que necessiteu avui, o puguin convenir-vos demà, ja que tardarà a presentar-se-us millor ocasió.

GENERES BLANCOS

COLLEGIALS

Pel proper curs escolar, tenim tot l'indispensable a preus excepcionals.

CRISTALL I PI.SA

Aprofiteu la nostra venda especial d'ara i gaudireu dels seus avantatges.

MAGATZEMS

JOBBE

BARCELONA S.C. MANRESA

ESPANYA

A LA SOCIETAT DE NACIONS

Les possibilitats de la República en relació a ésser i elegida pel a seguir fent part del Consell s'estimen notablement optimistes

L'èxit de Nyon és favorable en la mesura que ha constituït un fracàs per a les posicions d'Itàlia

Ginebra, 15. — Es creu que la majoria d'Estat americans votaran a favor d'Espanya en la reelecció per al Consell per solidaritat latino-americana. Malgrat els esforços de l'ex-duc d'Alba prop dels delegats sud-americans, amb la majoria dels quals manté amistat personal, sembla que les possibilitats d'Espanya, per a la seva reelecció han millorat notablement fins al punt de regnar optimisme als cercles favorables al Govern de la República espanyola.

Es té la impressió a més que l'èxit de Nyon és favorable en la mesura que ha constituït un fracàs per a les posicions d'Itàlia.

Un funcionari del Banc d'Espanya, a Madrid, es dedicava a obstaculitzar el lliurament d'or a l'Estat

HA ESTAT DETINGUT CONJUNTAMENT AMB ALGUN COMPLICES SEUS, TRAFICANTS EN OR

València, 15. — A la direcció general de Seguretat han facilitat una nota en la qual es diu que la policia madrilenya que amb tant d'èxit i voluntat treballa per a l'aconsegüiment de l'extermini de la cinquena columna, ha realitzat un servei i s'ha incautat de nombrosos joies i monedes d'or, per un valor aproximat de dues-centes mil pessetes.

Es tenien sospites que un emplegat del Banc d'Espanya que prestava servei en una finestra dedicada a recollir or i joies dels particulars que les lliuraven complint allò disposat pel Govern de la República, obstaculitzava que es portessin a cap aquestes lliuraments.

Es muntà un discret servei de vigilància i es comprovà que aquest emplegat, anomenat Juan Sansano Lascos, domiciliat a Leganitos, 45, aconseguia els particulars que anaven a depositar or i joies, que no ho fessin, i al mateix temps els recomanava que ho venessin a un amic seu anomenat Antonio Teodoro Vilasaca.

La policia procedí a la detenció de l'emplegat del Banc d'Espanya i, s'obtingué un hàbil interrogatori, confessà la seva culpabilitat. Afegí que en els primers dies del present mes, coincidint amb el termini d'indult dels passadissos del Banc, el qual li feu algunes previsions sobre la mena de joies que havia de lliurar al Banc i li indicà que a un amic seu li havien comprat una cadena d'or a vint pessetes el gram.

Des agents es personaren al domicili de Vilasaca, de 56 anys d'edat, comptador del teatre Ascani, amb domicili a Llista, 85, per tal d'obtenir-li la venda de dues monedes d'or i altres objectes d'aquesta mena. Vilasaca acceptà l'operació, però va dir que no podia ultimaria sense comptar amb una persona amb la qual ell s'entenia per a la compra-venda d'or. Aquest era Alfredo Roibert, de 42 anys, natural de Bayera, domiciliat al carrer de Ramon de la Cruz, 74. Aquest adquirí les dues monedes d'or en la quantitat de 175 pessetes; i un cor realitzada l'operació, els agents de policia es donaren a conèixer i detingueren Roibert.

En l'interrogatori, Roibert digué que havia rebut dos lingots d'or a un dentista, anomenat Enric Holzmann, domiciliat a Alcala, 102. Aquest fou detingut però nega que fos cert el que afirmava Roibert. El comissari general disposà que es fessin diverses escorcolls. Al domicili de Roibert es trobaren unes d'or espanyoles i altres monedes d'or, lliures esterilitzades en gran quantitat i objectes d'art.

A domicili de Holzmann es trobaren lingots i quantitat d'or. S'ha detingut també un cambriador anomenat Marcel·lí Doral, que havia estat participant en la venda d'una cadena i una brocha d'or.

Es calcula que el valor de tot el requisat puja en total a unes dues-centes mil pessetes.

La qüestió de Palestina, al Consell de la S. de les N.

Ginebra, 15. — Parant amb el Consell de la Societat de les Nacions durant la discussió de l'informe de la Comissió de Mandats sobre la qüestió de Palestina, el ministre de Negociis Estrangers britànic, Anthony Eden, manifestà que l'únic que demanava era que s'autoritze el Govern anglès per a procedir a l'elaboració dels detalls d'un pla de divisió de Palestina, d'esser possible, amb la cooperació dels representants jueus i àrabs, i en el ben entès que no s'aplicaria cap pla sense que no fos sotmès al Consell de la Societat de Nacions i aquest l'aprovis.

El procediment proposat pel Govern consisteix, el Consell de la Societat de Nacions aprova aquesta política, a nomenar un altre organisme especial que visiti Palestina i negociï amb àrabs jueus, per a sotmetre després al Govern britànic, les proposicions corresponents per a un pla detallat de divisió.

Caldrà, a més, nomenar una Comissió per a la demarcació de les fronteres.

Referint-se a la reducció de la immigració jueva a un total de vuit mil durant els vuit mesos pròxims, Eden va dir que es tractava d'una mesura temporal destinada a fer front a circumstàncies excepcionals i transitòries.

La S. de N. crea una comissió encarregada de la qüestió del desarmament.

Ginebra, 15. — Aquest matí, a les 10.30, Aga Khan ha obert la sessió plenària de l'Assemblea de la Societat de Nacions. A proposta de la massa de l'Assemblea, ha decidit crear una tercera comissió encarregada de la qüestió del desarmament. El representant d'Hongria ha anunciat que el seu Govern, tenint en compte l'actual estat de la qüestió de la igualtat de drets en matèria d'armament, s'abstindria de participar en els treballs d'aquesta comissió.

Tots al costat del Govern per contrarestar les maniobres feixistes

València, 15. — El diari "Adelantados" diu al seu article de fons que el Govern no accepta més ajuda que les ajudes eficaçes. Les agències totes però té a les seves mans tots els recursos que cal per a no necessitar d'altra col·laboració que l'exercici diari de tota mena de treballs.

Els excessos de zel són corregits ja. Si els facciosos coincidint amb les sessions de Ginebra on han tramès una representació amb el propòsit de realitzar, sense reparar els falsos ni menjar, una campanya de descrèdit, pretenien que el territori de l'Espanya lleial es produïssin alguns aldarulls, el que vulgués ajudar al govern no té més que deixar-ll el terreny lliure, ja que qualsevol moviment de la cinquena columna no arribaria més enllà de quinze minuts.

Els interessos facciosos pretenen produir un soroll a la nostra rearguarda que ens perjudiqui a Ginebra. Es que hi ha algú prou insensat per a posar-se per inconsciència al servei de l'enemic. Creiem que no.

Els Ajuntaments representats en les empreses susceptibles de municipalització

El "Diari Oficial" de la Generalitat publica avui un decret d'Economia que disposa que a les empreses col·lectivitzades i als agrupaments industrials susceptibles de municipalització, total o parcial, podrà haver-hi, a petició de l'Ajuntament interessat, un representant de la Corporació municipal.

AVUI, DAVANT EL TRIBUNAL MILITAR

129 soldats que volien marxar a València sense permís

Al saló de consells de les Dependències militars, aquest matí s'ha celebrat la vista contra 129 individus d'una brigada mixta del front d'Aragó els quals en venir amb permís a Barcelona, embarcaren als trens de València per tal d'adreçar-se a l'esmentada ciutat.

A l'interrogatori els nou processats que han acudit davant el Consell, per ésser els 129 restants al front d'Aragó d'acord amb la disciplina voluntària, han dit que pretenien anar a València per creure que era el lloc que podien defensar millor la República.

Han dit no ésser veritat que es reunissin a la caserna ni que estiguessin d'acord per a marxar.

En arribar a Tortosa el tren i ésser invitats per tal que retornessin ho feren a l'acte sense cap resistència.

Han fet notar al Tribunal que lluitaven al front d'Aragó d'acord amb la disciplina de guerra i que la majoria d'ells eren a Santa Quèria.

La prova testifical ha estat en general favorable als acusats, i el fiscal en el seu informe ha demanat per als processats una pena d'acord amb el codi militar pel delict de sedició militar.

El defensor senyor Barriobero, ha demanat la lliure absolució dels seus patrocinats.

El tribunal s'ha retirat a deliberar i la sentència no serà ferma fins que l'aprovi el general cap de la Divisió.

Més de 3.000 quilos de sabó

En una fabrica de sabó, propietat de Josep Mateu Simpla, la qual no funcionava d'acord amb les vigents disposicions de la Llei, la policia ha practicat un escorcoll i s'ha incautat de 400 quilos de sosa, dos sacs de saboneta, 220 quilos de sabó en barres, 900 quilos de pasta de sabó, 320 quilos de sabó en trossos, 1.500 quilos de sabó líquid i una respectable quantitat d'oli de pinyola, seu, etcètera, etc.

En un valent contraatac, les nostres forces del Nord ocupen la Collada de Pajares

AL SECTOR ORIENTAL D'ASTURIES, ES LLUITA ACARNISSADAMENT, I ELS FACCIOSOS VEUEN MORIR CENTENARS DELS SEUS HOMES

Gijón, 15. (Servei exclusiu de Febus). — Tota l'activitat de l'enemic al sector oriental d'Astúries ha estat concentrada a la Sierra de Manzana. Els facciosos han llançat durant tota la jornada continuats atacs a les nostres posicions del front i per a això empraren importants contingents d'infanteria, amb la col·laboració de l'artilleria i del "Cervantes" i bous armats i aviació, descarregant una pluja de metralla sobre les nostres posicions, sense que, a pesar d'això, aconseguissin trencar la formidable resistència de les tropes asturianes, que resistiren bravament tots els atacs.

S'ha combatut durant algunes hores amb un acarnissament terrible, tractant l'enemic de tallar el pas de la carretera de Llanes a Moré, sense aconseguir-ho.

Solament a última hora de la tarda, i després de fer els facciosos un màxim esforç, aconseguiren que abandonessin les nostres posicions de Monte Cabezas. Les nostres tropes efectuaren un ordinat repliegament a altres posicions de contenció, des de les quals persisteix la resistència.

Durant la jornada d'ahir els rebels han estat a costa de sacrificar centenars d'homes.

També aconseguiren els rebels una petita infiltració en el poble de Manzana, on es seguiu combatent acarnissadament a la calçada de la tarda.

Al sector d'Oyedo, duels d'artilleria.

Al front leonès s'ha combatut també amb intensitat.

Al matí l'enemic inicià l'atac a la posició de Pinañeto, pressionant en direcció a Vidalesos.

Els atacs de l'enemic foren derrotats amb gran brío, malgrat la violentíssima acció de l'avenció i artilleria enemigues. Els facciosos foren rebuts amb foc de metralladora i trets de fusell i tingueren incompresibles baixes.

La collada de Fajares era un altre objectiu dels rebels; però les nostres tropes resistiren amb valentia els atacs de l'enemic i en un contraatac meravellos, amb una moral enorme i brío indescriptible aconseguiren recuperar l'esmentada posició.

Les altures d'El Rubio i El Rojo foren també atacades fortament per l'enemic, però els soldats de la República resistiren amb valentia i feren inútils els esforços dels facciosos.

També una incursió que pretenia efectuar l'enemic pel camí que va de Vies a Villa Simpla i a La Vid, resultà infructuosa, puix que els facciosos s'estavellaren davant la resistència que els oposaren les nostres soldats.

La moral de les nostres tropes continua ésser insuperable.

Roosevelt no vol aplicar la llei de neutralitat

Els Estats Units no reconeixen l'estat de guerra a l'Extrem Orient

El cas del "Wichita", vaixell nord-americà que porta 19 avions destinats a Xina

Washington, 15. — Als cercles ben informats es diu ara que la nota de la Casa Blanca no ha de considerar-se absolutament com el primer pas vers l'aplicació de la llei de neutralitat.

La mesura tendeix més aviat a reduir els riscos d'incident perillós, ja que es belligerament sabran que els vaixells dels Estats Units no transportaran armes i no tindran cap motiu per a detenir-los.

La venda d'armes és il·lura mentre el transport no es faci amb vaixells que pertanyin al govern.

També són il·lurs els préstecs als belligerants i les operacions comercials normals.

S'afegix que la mesura aprovada no implica reconeixement dels Estats Units de l'estat de guerra a l'Extrem Orient.

El President Roosevelt s'ha entrevistat amb Cordell Hull i Kennedy.

cap de la Comissió marítima, per tal d'examinar els mitjans de detenir el vaixell de càrrega «Wichita» el qual s'adreça a Xina amb 19 avions.

L'administració americana té por que si el «Wichita» és detingut a algunes xineses pels japonesos es produïri un incident internacional. El «Wichita» arribarà avui a San Pedro de Califòrnia.

El Govern americà no pot prohibir al «Wichita» que transporti aquesta càrrega d'armes sense invocar la llei de neutralitat, la qual cosa sembla, no vol fer Roosevelt.

ES EL PRIMER PAS VERS L'APLICACIÓ DE LA LLEI DE NEUTRALITAT

Washington, 15. — Als cercles autoritzats es creu que la decisió presa

respecte al transport d'armes i municions amb destinació a Xina i al Japó, per vaixells amb pavelló americà, és el primer pas vers l'aplicació de la llei de neutralitat la qual prohibiria automàticament l'exportació i el transport del material de guerra vers l'Extrem Orient.

Subratllen, de totes maneres, que la declaració del President es refereix només als vaixells que porten pavelló americà.

L'exportació, doncs, no ha estat prohibida, però el comunicat de la Casa Blanca constitueix una seriosa advertència per als navilis de comerç privats, ja que cal que no puguin comprometre's les responsabilitats del govern amb motiu del transport d'armes a Xina i al Japó.

MEXIC

FETS I HOMES QUE L'HAN ALLIBERAT

Cinc-cents propietaris — nobles espanyols, encomenderos mestissos, dotze arquebisbats i quaranta-vuit bisbats — eren els amos de més de les tres quartes parts de la terra. L'Església era mestressa i banca del comerç i de la migrada indústria del país; posseïa un capital de 180 milions de pesos or.

Cent cinquanta mil oficials, burócrates i clergues d'alta categoria. Deu milions d'indis, mestissos, clergues rurals i espanyols sense terres ni béns ni beneficis.

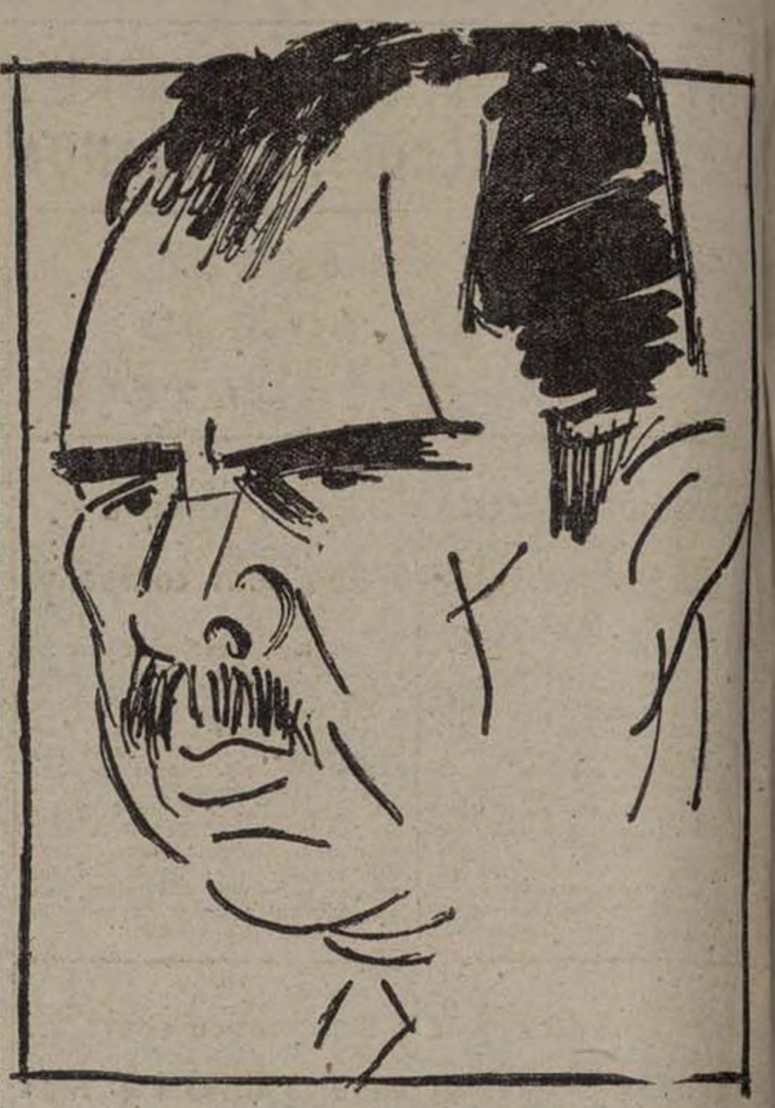
Vuit-centes escoles primàries i un centenar de seminaris i un altre de presons.

En un any, el 1801, s'editaren noranta-sis obres religioses i de lleure al virrei i vint-i-dues de qüestions civils i literàries.

En una festa, el virrei Maldonado despenjà vuit mil pesos. La verge de Guadalupe posseïa un tresor en joies valorat en dos milions de pesos.

Aristocràcia, alt clergat i burocràcia defensaven la monarquia absoluta, la veritable teocràcia que regnava sobre el país. La joventut que tornava d'Europa somnava en Rousseau i en els drets de l'Home. Els indis no somnaven ni defensaven res; s'arrossegaven sobre l'arada, treballaven la terra, pagaven els impostos, anaven a les romeries, i obeïen el capellà local.

Així era Mèxic, a començaments del segle passat.

EL PRESIDENT CARDENAS

Un segle més tard, la ciutat mexicana de Valladolid, on havia nascut Morelos, rebla el nom de Morelia...

Durant els anys durà la pau. El 1820, Mèxic es proclamà independent.

En aquestes dues rebel·lions — les campanades d'alarma que despertaren el poble mexicà fins a les seves capes més profundes — ja està contingut tot el desenvolupament posterior de la lluita de Mèxic per la seva independència nacional i social.

Els dos sublevats eren de raça india o mestissos. Capellans rurals, quasi tan explotats com els indis. S'alçaren contra els oligarques eclesiàstics i terratinents.

I el 1810 i el 1814, com més tard amb Zapata i Villa i Obregón, foren indis els soldats de la Revolució. I les consignes, unes vegades sobreenteses, d'altres declarades, foren sempre els crims de Terra i de Llibertat.

Terra per a l'indi, l'esclau secular, la gran força regeneradora de la nació, la potència alliberadora. Llibertat, primer del domini d'Espanya i del clerical i dels latifundistes i després dels generals dictadors i dels imperialismes estrangers.

En el segle i quart que, des del crit de Dolores, ha passat, Mèxic ha viscut guerres civils, dictadures, guerres internacionals, rebel·lions reaccionàries i sublevacions socials.

Iturbide, Santa Ana, Juárez, Maximilià, Lerdo de Tejada, Porfirio Díaz, Madero, Huerto, Carranza, Zapata, Villa, Obregón, Huerta, Calles, Fortes Gil, Ortiz Rubio, Cárdenas.

El pla d'Iguala, la guerra de Texas, Querétaro, la Constitució del 57, el porfirisme, els «dorados» i els «juares», la Constitució de Querétaro, el 1917, la lluita contra la resistència clerical, la reforma agrària i les col·lectivitats pagueses, l'escola socialista, el pla secundari, l'ajut a la República germana d'Espanya...

Aquest són els fets i els homes que han portat Mèxic al paper que avui té: gula i rumb dels pobles ibero-americans. I exemple de resistència, de fe i de persistència per a nosaltres.

A Pozas li agrada veure les coses per ell mateix

Les informacions falses de la premsa feixista

Els diaris feixistes tots saben que no poden pas invocar a llur favor la rectitud de procediment i la veracitat. Ben al contrari. Llur norma de conducta, llur orientació, les armes que contra les democràcies enarboren són la mala fe, la deslleialtat, la mentida i el que es pot dir la calúnnia.

En moltes ocasions des d'aquestes columnes els hem posat en evidència i hem demostrat com eren falses determinades informacions, com eren pura invenció calunniosa notícies i fets relacionats al sector de Premsa feixista internacional, sense que puguin quedar fora de la classificació que inevitablement dellem consignada, bona part de la Premsa britànica ben vista i ben conceptualitzada per la seva seriositat en general.

Motiva aquest comentari el fet que unes informacions publicades en alguns diaris de París —naturalment de tendència filo feixista més o menys aferrada sobre la desorganització important als serveis d'intel·ligència bascos refugiats a la Gran Bretanya.

Es del tot inexacte allò que han dit els diaris comentats que de 4.000 infants espanyols que es troben a Anglaterra, sols s'ha conegut el parador de 1.500.

El «Barque Children's Committee» 53 Marsham street, a Londres, recull l'informació i diu que de tots els infants bascos actualment a terres angleses es coneix perfectament la situació i que poseeix una llista completa amb les particularitats de cada un dels infants espanyols que es troben a la Gran Bretanya.

Afegim la rèplica esmentada que els infants es troben perfectament atesos i que han estat agrupats de manera que no visquin en nombre inferior a vint.

"No vull amagar la meua satisfacció", ha dit

Pina, 15. (De l'enviat especial de Febus). — El general en cap de l'Exèrcit de l'Est, Sebastián Pozas, acompanyat del seu ajudant de camp comandant Ramos, ha recorregut aquest matí els fronts de l'Ebre i el Tàrragona des de la riba dreta del riu. El general Pozas no és dels que agrada que li contin les coses, sinó que vol veure-les per ell mateix.

Hem aprofitat l'ocasió per a parlar breus moments amb el general, per tal de demanar-li la seva impressió sobre la marxa de les operacions. El cap de l'Exèrcit de l'Est ha dit:

—No vull amagar la meua satisfacció per un fet, i és que, gràcies a la col·laboració de totes les forces de terra i aere, l'Ebre ha cessat de ser una plana. Sempre s'havia dit que tota la plana d'aquella zona pertanyia a l'Ebre i és una gran vergonya que a l'Exèrcit es mogui una part que és tan important i que ha estat regularitzada, complint amb la missió que a cada part ha de encomenar. Si a això s'hi afegim l'èxit acompanyat dels plans, prendrem quina és la meua satisfacció.

OFENSIVA I DEFENSIVA

Va caure Belchite, com caigueren també sota l'impuls dels nostres cridats altres moltes places enemigues del front d'Aragó. Però Belchite ofereix característiques una mica singulars que bé mereixen ésser conegudes.

A Belchite havíem d'aconseguir diversos i importants objectius. Belchite era la plaça que l'enemic tenia millor preparada, en considerant-la com a plaça forta per a tancar el camí cap a la capital d'Aragó, el nostre Exèrcit.

Les fortificacions de què es veia protegida la plaça, eren veritablement inexpugnables. Soament un setge ben estudiat podia fer saltar a l'aire les defenses que les defensaven.

Belchite —la insignificant vila— es veia, doncs, convertida en una veritable «plaça forta» gràcies a les seves grans fortificacions permanents construïdes sota un bon director defensiu.

Però la plaça forta de Belchite s'ha ensorrat solament, com foren derrocades a la Gran Guerra les places de Lieja, Namur, Anvers i Maubeuge, que presentaven identiques característiques a les que avui ens ofereix el nostre Belchite.

Era un fortí netament defensiu —com els esmentats— dels quals difereix per la idea directriu en la seva construcció, que en el nostre cas ha estat netament enquadra en el sistema fortificador alemany, mentre que aquelles foren obres del famós general belga Briallmont, encarregat de la seva defensa, així com també delegat pel Govern turc per a la construcció i defensa d'altres establiments als Dardànels.

UN ANY DE DEFENSIVA

El front d'Aragó ha estat durant un any el front de la defensiva per a totes dues parts.

Nosaltres, percatant-nos que la defensa només és una imposició de la feblesa momentània o permanent i que la feblesa momentània no oclou el triomf, però que la permanent pot conduir-nos a la derrota, hem desportat del nostre front i hem passat de la defensiva a l'ofensiva, hem pres la iniciativa en una batalla victoriosa al llarg dels quals l'enemic seguix mostrant-se sempre a la defensiva, i si algun contraatac porta a cap és per distreure les nostres forces mentre a la rearguardia de la seva primera línia construïen noves línies avançades —protegides per aquelles que en un cas de necessitat retrocedirien fins a aquestes.

Es veritablement contemplar des d'aquí, des de les trinxeres, com treballa l'enginy i com progressa en les seves diverses facetes.

Fixem-nos, per exemple, que mentre uns cervells es «fonsen» per a imaginar màquines bèl·liques, màquines que estan dotades d'un màxim valor destructor, n'hi ha d'altres que treballen també incansablement per tal d'enginyar altres poderoses que siguin inexpugnables adhoc per a les màquines més destructores.

UNA PLAÇA FORTA

En visitar Belchite, hem quedat admirats de la meravellosa obra que la convertia en plaça forta, obra que donava un valor incalculable —en el sentit bèl·lic— a la plaça, on la qual, de no haver estat encercada, difícilment hauríem arribat a posar els peus.

Per això precisament hem pogut comprovar allò que diu l'adagi antic que plaça assetjada, plaça presa, no ha perdut actualitat amb els incalculables progressos que s'han portat a cap, fins a cristallitzar en les modernes indústries de guerra.

Es veritablement contemplar des d'aquí, des de les trinxeres, com treballa l'enginy i com progressa en les seves diverses facetes.

Fixem-nos, per exemple, que mentre uns cervells es «fonsen» per a imaginar màquines bèl·liques, màquines que estan dotades d'un màxim valor destructor, n'hi ha d'altres que treballen també incansablement per tal d'enginyar altres poderoses que siguin inexpugnables adhoc per a les màquines més destructores.

PEDRA, ACER I FORMIGÓ

Aquí, als lavants de les trinxeres agafades a l'enemic, em pregunto jo: és possible que aquestes masses de pedra, acer i formigó resistixin incòmodos els aerolits que cauen del trimotor i els projectils que velocement surten d'aparat per les boques del morter o del canó? Indubtablement —em contesto— així deu ésser quan les superfícies externes del fort apareixen intactes davant la topada de bombes o d'obusos que únicament arribaren a produir petites erosions molt superficialment.

FORTIFICACIONS

L'ofensiva és, sens dubte, un dels factors que més contribueixen a la victòria, però a una etapa d'ofensiva, va unit un període de desgastament i per aquesta raó l'ofensiva ha d'ésser profunda, ràpida i tàctica, i ha d'ésser succeïda, prèvia fortificació d'allò conquistat, per un període de descans, descans únicament possible, si les nostres fortificacions permeten el rodat resistir les embornades —si n'hi hagués— de l'enemic. D'aquesta manera, poden portar-se simultàniament la preparació defensiva del terreny conquistat i els períodes de descans (una vegada feta aquesta preparació) a les trinxeres, mentre es porta a cap una nova organització defensiva pel comandament.

Per això, després d'un gran combat, en el qual hem portat a cap la consecució de tots els objectius que s'han assenyalat, s'imposa la labor de fortificació, que donarà un valor efectiu al terreny conquistat.

EXCEL·LENCIES D'UNA BONA DEFENSIVA

Les obres defensives que corren a càrrec d'altres heroics soldats —els de fortificacions i obres— tenen identic valor a les ofensives (tan ofensiva de l'acció del fusil com la del pla i pala a les trinxeres), i totes dues, portades simultàniament, són les úniques victòries capaces de reportar-nos les resonants victòries a què aspirem, sobre l'enemic invasor. De la mateixa manera que un bombardeig, ja que per oúndat haurà de pensar en els que pot donar-li el seu enemic, per la qual cosa ha d'anar a la lluita preparat per un mètode defensiu, que anul·li o minvi tots els cops que intenti donar-li el seu adversari.

C. GAIBAR PUERTAS

Aziara, setembre del 1937.

Volen fer una generació nazi

Berlin, 15.—El ministre de l'Interior ha ordenat als funcionaris del Reich que facin educar els seus fills a les escoles de l'Estat. L'ordre preveu excepcions, especialment per a diplomàtics, els fills dels quals podran ésser educats a escoles privades.

A petició d'Espanya s'ha incòs a l'ordre del dia de la S. de N. la crida xinesa

Ginebra, 15. — A petició del primer delegat espanyol, doctor Negrín, el Consell de la Societat de Nacions ha inclòs a l'ordre del dia la crida presentada pel Govern xinès.

Podeu circular fins dissabte que ve, inclusivament!

La Direcció General del Transport, acasbenta al públic que ha quedat prorrogat fins el dia 18 inclusivament, el termini fixat per a poder obtenir el Permís especial de Circulació de vehicles de Catalunya. Fins a la data esmentada no es procedirà a la requisa de cap camió de proveïments ni industrial que tingui el permís en tramitació.

Acabat aquest termini, que serà improrrogable, seran retirats de la circulació tots els vehicles indocumentats.

No se sap res de la captura d'un submarí pirata

Atenes, 15.—Es declara a aquesta capital que no es té cap notícia de la captura, que es deia efectuada per un vaixell de guerra anglès, d'un submarí que acabava de torpedinar un vaixell petroler rus prop de Volos.

63.724 pes.

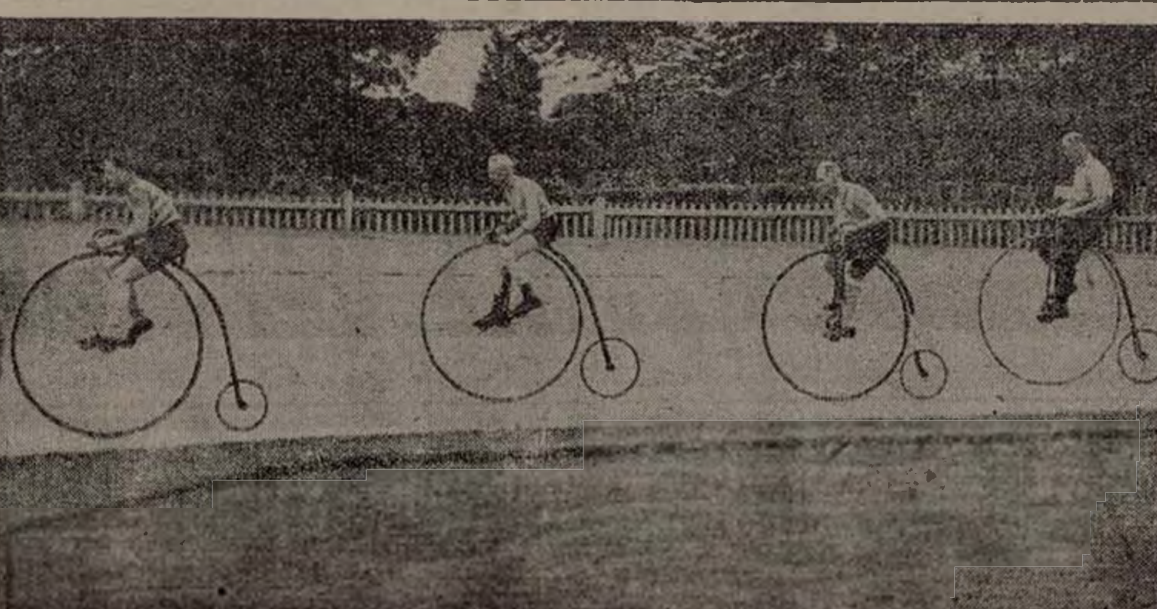
Serán lliurades al President Companys

FOREN RECAPTADES PER LA COMISSIÓ D'HOMENATGE ALS MARTIRS DEL 1714

El donatius rebut per la Comissió d'Homenatge als Martirs del 1714, suma un total de 63.724 pessetes. Aquesta quantitat serà lliurada al President de Catalunya per finalitat de guerra.

Es fa a veient a tots els donatius que degut a l'escassetat de paper que sofreix la nostra Premsa, no es publicarà cap llista als periòdics. Amb tot, la Unió Catalana té a disposició dels donants que la sol·licitin, una llista de totes les quantitats per tal que puguin comprovar els seus donatius.

CAMPIONS D'ALTRES TEMPS

Aquests cicles, dels quals un se'n suria avui dia, antigament eren utilitzats per a curses de caràcter esportiu. Aquesta setmana se celebrà a Londres un "meeting" de campions d'altres temps en diferents branques de l'esport i en la festa ha estat inclosa una cursa de cicles. Vegeu els antics campions d'abans en un moment dels seus entrenaments per a la cursa. (K.)